

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Martinii Tridentini E Societate Jesu Sinicae Historiae Decas Prima

Martini, Martino

Monachii, 1658

Primus Imperator Fohius. Regnavit annis CXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11848

PRIMUS IMPERATOR
FOHIUS.

Regnavit annis CXV.

Hic ergò primus est, quem Sinæ Imperatorem, seu cæli filium vocant. THIENSU enim hoc sonat. Quod nomen Imperatoribus suis tribuunt, non quòd eos credant, à cælo genitos, vel inde originem duxisse; sed quia putant à cælo effusiùs amatos, qui alijs mortalibus prætermisissis, ob egregias naturæ dotes ad tantam sint fortunam evecti. Hunc FOHIUM è matre absque patre natum memorant. Illam enim fortè ad ripam lacûs, à quo LANTHIEN, urbs in provincia XENSI, alluitur, deambulantiem, ingens hominis vestigium in arenâ impressum calcasse, inde ab iride circumdatam concepisse, in eadèmq; provincia FOHIUM enixam esse. Is anno ante vulgarem Christi epocham, quod supra indicatum, bis millesimo, nongentesimo, quinquagesimo secundo imperium auspicatus in eadèmq; provinciâ, quam natalem habuit, regiam constituit. Ex quo conjici potest, qui primi mortalium apud Sinas fuere, à regionibus, quæ magis ad Occidentem vergunt, paulatim ad Orientem progressos, vel ante conditam Babylonem, vel postquam commercio sermonis, turrisque altius moliendæ spe sublata, terrarum orbis frequentari cœptus.

Hic Imperator magnis virtutibus eluxit, & astrologiæ cumpromis peritus, cælestium juxtâ humanarumque rerum curam exactè habuit. Nam in cælo quidem siderum motus intuitus, magnos eorum orbis aliasque è Matheseos normâ figuras primus in tabulis descripsit. In regno leges & statuta excogitavit, quibus, ut & mœnibus, primus mortales munivit, nominâque familijs faciliùs distinguendis imposuit. Primus itidem sexaginta quatuor illas figuras supra positas, earumque usum docuit, quas in draconis è lacu prodeuntis dorso se observasse ajebat. Quod eum finxisse credibile est, ut noviter inventis artibus à prodigio pretium faceret, quemadmodum multi legum conditores ad Deos autores nova jura referebant. Draconi autem eò fidentiùs novam artem tribuit, quòd id animal maximum felicitatis omen putent. Quam etiam ob causam Sinici Imperatores draconem non secus
atque

Ante vulgarem Christi Epocham 2952.

Fabula Sinica.

Draconis figura.

atque Romani aquilam in insignibus ostendant. Illud tamen admiratione dignum, in regij Draconis pedibus digitos quinos pingi à Sinitis: si qui alij eo symbolo utantur, nefas & capitis pœnâ cautum est, nequis plures in pede unguis effingat quàm quaternos. Sed infrà plura de Sinarum circa Draconem superstitione dicam.

*Characterum
initium & fi-
gura.*

Idem Imperator Sinicos characteres reperit, quos loco nodorum adhibuit, sed ipsis nodis intricatioribus. In quolibet enim caractere sunt observanda sex; Figura. Sonus, Ufus, Significatio, Compositio, Explicatio. Literæ tamen illæ à F O H I O inventæ, ab his quæ nunc in usu versantur, olim diversæ, ad Ægyptiaca hieroglyphica accedebant, ut figura rem significandam ipso adspectu exhiberet. Ut exemplis res magis in aperto sit, hæc litera, 1. quæ montem significat, olim ita, 2. pingebatur. Sic solem eo modo exprimebant, quo Mathematicis hodie circulo mediòque puncto, 3. describitur; nunc istâ formâ, 4. effingunt. Draconis hæc, 5. olim figura erat; hodie ita 6. formatur. Regis litera, seu nomen sceptrum cum oculo, 7. referebat; nunc ita, 8. pingunt. Volucrum, gallinam, vel gallum, suâ, hoc est, nativâ specie, 9. 11. representabant; nunc his ductibus 10. 12. explicantur. Habeo penes me librum literis Sinicis ad sex diversos modos conscriptum, opus antiquissimum & rarum, Sinitis ob vetustatem raritatemque magno semper in pretio habitum. In eo libro antiquæ literæ formam utcumque referunt earum, quas Romæ in obeliscis sæpe me videre memini. Et hæc de literis Sinarum; nunc cetera persequamur.

Ad hoc usque temporis, mares inter ac feminas nullum erat apud Sinitas in moribus ac veste discrimen, nulla connubia lege firmata; sed belluarum more temerè & vagâ libidine jungebantur. Utrinque F O H I U S discrimen invexit. Nam & viros à feminis cultu distinxit, & conjugia instituit, tantâ etiam propinquitatis reverentiâ, ut lege vetuerit

*Connubia
vetita.*

vetuerit ejusdem cognominis puellam domum ducere; quæ lex ho-
 dique religiosè servatur. Ad demulcendos dein hominum animos
 atque affectus, ut & honestam oblectationem musicum instrumentum
 adinvenit triginta sex chordis instructum. Adeò jam tum præstabilis
 putabatur musica; tanquam sine concentu Sinæ non potuerint in civi-
 lem consensum coalescere.

*Museum in-
 strumentum
 excogitatum.*

SECUNDUS IMPERATOR XINNUNGUS:

Regnavit annis CXXX.

FOHIO extincto XINNUNGUM insignis pietas & amœnitas
 morum ad imperium evexit; quod annis centum & quadragin-
 ta tenuit. Sub hoc tempus, cum ingens hominum multitudo
 toto disseminata regno, carnibus tantum & herbis sponte nascentibus
 vesceretur; feris propè omnibus absumtis, vix alimenta deinceps sup-
 petebant sustentandæ vitæ necessaria. In eâ rerum penuriâ Impera-
 tor naturam ferendis ultro frugibus ad mortalium alimoniam non
 suffecturam arte cultuque juvit. aratro & reliquâ rusticationi aptâ su-
 pellectili primitus inventâ. Ita terra ferro subacta quinque frugum
 genera, triticum, oryzam, milium frumentum Indicum, quod hodie
 Turcicum vocamus, & legumina progenuit. Hinc illi XINNUNGI,
 quod spiritalem agricolam sonat nomen inditum. Herbarum quoque
 omnium vires in expellendis morbis expertus, non in alieno, ut multi
 solent, sed in suomet corpore periculum fecit, quid in stomacho ad
 concoquendos cibos aliisque in membris aut morbis efficerent; cui
 malo creando vel extinguendo sufficerent. Et hoc tantâ solertiâ suc-
 cessuque fecit, ut eum vulgò oculis plusquam lynceis crederent omnia
 hominum corporumque arcana perspicere. Fama est, eum unius diei
 spatio ad sexaginta venenatarum herbarum genera cum totidem ea-
 rum antidotis distinxisse; quem iccirco medicorum principem & au-
 thorem nominant. Ad hæc usque tempora certè simplicium medi-
 camentorum usum, & vires exinde callent, ab optimis eam in rem li-
 bris ita instructi, ut Dioscoride vel Matthioli non indigeant; & ne
 C
 pignore

*Ante vulgã-
 rem Christi E-
 pocham 287.*

*Aratri &
 agricultura
 inventæ.*

*Medicorum
 Princeps.
 Libri herbarum
 apud Sinas
 antiquissimi.*